

1. *Obiekt*

Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy”
CIĘŻKI SCHRON BOJOWY [Nr 78] OB. NIE UŻYTKOWANY

2. *Czas powstania*

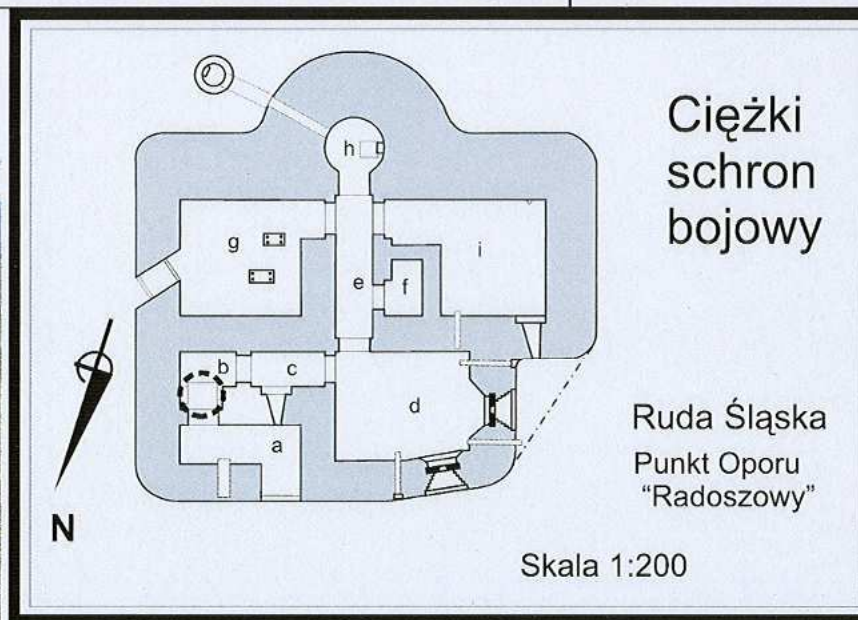
-1937 r

3. *Miejscowość*

**RUDA ŚLĄSKA –
 KOCHŁOWICE**

Widok od wsch.

4. *Adres*

Schron położony ok.600m
 pd.zach. od ul. Kalinowej
 nr hipdz. Nr 7.675/48obr9Kochłowice
 KW937 R

4. *Przynależność administracyjna*
 województwo Śląskie
 powiat grodzki RUDA ŚLĄSKA
 gmina miasto RUDA ŚLĄSKA

6. *Poprzednie nazwy miejscowości*
 RADOSCHAU

7. *Przynależność administracyjna*
 przed 31 grudnia 1998r
 województwo katowickie
 gmina miasto RUDA ŚLĄSKA

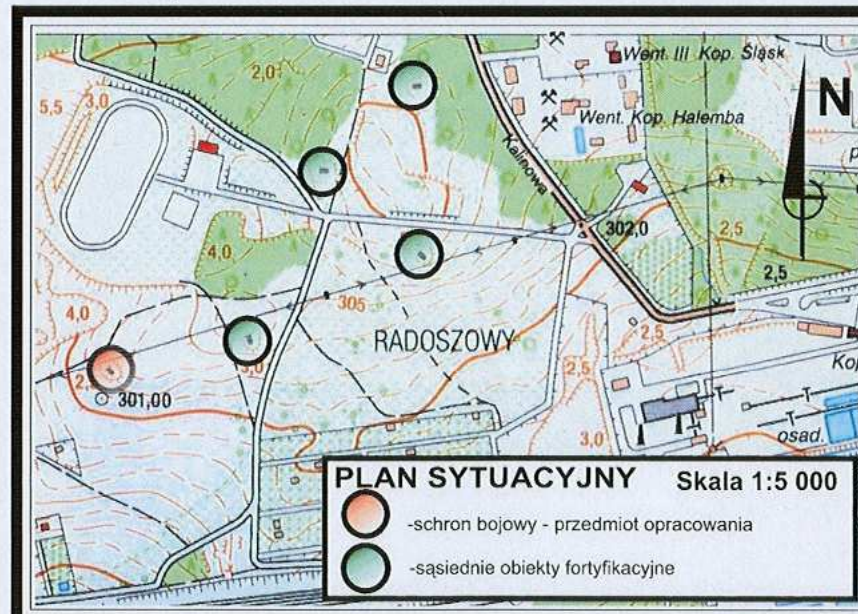
8. *Właściciel i jego adres*
 I Fundacja Arcybiskupa Katowickiego
 rzecz rozwoju Wydziału Teologicznego
 Uniwersytetu Śląskiego

9. *Użytkownik i jego adres*

jw.

10. *Rejestr zabytków*

Nr
 data

Radoschau – Radoszowy niewielka osada położona na wschód od Kochłowic. Nazwa wzmiankowana jest w 1629r. Funkcjonował tu wówczas folwark i administracja lasów. W 1906 r. Radoszowy przyłączono do Kochłowic. W roku 1896 otwarto szkołę w Radoszowach. W roku 1951 Kochłowice przyłączono do Nowego Bytomia, a w 1959 roku do Rudy Śląskiej. Wkroczenie Wojsk Polskich na Górny Śląsk w czerwcu 1922 roku rozpoczyna okres przygotowania tego ważnego strategicznie regionu przemysłowego do obrony na wypadek wybuchu wojny. Przebieg granicy polsko – niemieckiej na terenie Górnego Śląska został określony 20 X 1921r. decyzją organu wykonawczego Paryskiej Konferencji Pokojowej. Granica państwa przebiegała w odległości ok. 10 km na zachód od południowo wschodniego krańca Kochłowic. Delimitacja granicy państwowej przebiegała zgodnie z granicami gmin przyznanych Polsce i nie była oparta na naturalnych formach ukształtowania terenu, co utrudniło przygotowanie jej do obrony . Rozmieszczenie przemysłu na Górnym Śląsku koncentrujące się na niewielkim obszarze stwarzało wyjątkowo niekorzystne strategicznie położenie. Z tego względu od roku 1928r. gen. A. Osiniński a później gen.bryg.dr Józef Zajac zaproponowali budowę fortyfikacji stałych wzdłuż granicy Jesienią 1933 roku Sztab Główny podejmuje decyzje budowy pierwszych fortyfikacji na Śląsku. Bezpośrednią przyczyną podjęcia tej decyzji jest zaostrenie sytuacji politycznej w Niemczech związane z objęciem władzy przez A.Hitlera.

c.d. na wkładce

Ciężki schron bojowy (Obiekt 78). >>>>GPS:N50 14 47,4/E18 44 44,0 <<<< - usytuowany w odległości 10000m od dawnej granicy państwa, ok.600 m na pd zach. od skrzyżowania ulic Kalinowej i prowadzącej do stadi sportowego kopalni „Śląsk” znajdującego się na południu dzielnicy Radoszowy. Schron zlokalizowano na północnym zachodnim zboczu wzgórza, obecnie stanowiącego skraj rozległych nieużytków, niedawno obszaru pól uprawnych opadających łagodnie na południe do koryta rzeki Kłonicy i na zachód do jej niewielkiego lewobrzeżnego dopływu. północy w odległości ok. 50m obszar ten zamyka współcześnie utworzony nasyp- pozostałość drogi do wywozów i składowania łupka z pobliskiej kopalni. Podobny nasyp- hałda łupka, lecz znacznie wyższy i szerszy z wielokrotnym torowiskiem przecina równoleżnikowo południowe przedpole schronu w odległości około 300m. Wzgórze radoszowskie dominuje nad doliną kłonicy i daje wgląd daleko na południe i południowy zachód co stanowi wyjątkowo dogodną lokalizację dla realizacji punktu oporu. Rozlokowane tu obiekty fortyfikacyjne stale jak i polowe dają wyjątkowe możliwości stawiania czołowych zapór ogniowych obserwowanych – bez martwych pól-bezpośrednio na bardzo duże odległości. Z tego względu cztery sąsiadujące dzieła (Obiekty 76,78,81,82) rozmieszczono niemal na linii prostej na odcinku około 900m usytuowanym niemal równoleżnikowo. Ich uzbrojenie-głównie cekaemy- umożliwia stawiać zapory ogniowe w systemie flankujących ogni krzyżowych jednocześnie wzajemnie broniąc swoich stropów przed próbami ataku. Przedpole schronów łagodnie opadało w kierunku Kłonicy, dając dogodne warunki dla broni maszynowej do głębokiej czynnej obrony. Kolejny piąty schron bojowy(Obiekt80) obiekt cofnięto 150m w kierunku północnym i jednocześnie bliżej szczytu wzgórza. Przy równorzędnych możliwościach ogniowych w sektorze południowo wschodnim do południowo zachodniego zapewniał on obronę stropów jak i wejść do schronów pierwszej linii punktu oporu. Schron stanowił ważne ogniwo w systemie ogniowym punktu oporu, który w założeniu miał flankować spodziewane natarcie wojsk niemieckich doliną rzeki Kłonicy i istniejąca tu biegnącą niemal równoleżnikowo drogą w kierunku Katowic. Spodziewany manewr obejścia i oskrzydlenia czołowych fortyfikacji Obszar Warownego Śląsk miał tu zostać udaremniony. Rozplanowanie pól ogniowych obiektów dawało możliwość współdziałania wzajemnej obrony dzieł. Schron(Obiekt 78) ogniem swych strzelnic w ścianach narożnika pn- z północy bronił zachodnie zapole punktu oporu wraz z terenem koszar odległym o ok.500m na pn . Lokalizacja obiektu i jego sąsiadów stwarzała dobre warunki dla zamknięcia ogniem broni maszynowej pobliskich dróg oraz międzypól. Obiekt ten stwarzał potencjalne zagrożenie ataku piechoty. Broni pancernej nie należało się obawiać ze względu na naturalną przeszkodę od południa, jaką stanowiły rozlewiska Kłonicy przygotowane specjalnie dla uniemożliwienia podejścia broni pancernej. Z tego powodu punkt oporu posiadał zaledwie dwa garaże dla armat p.panc. Nie przygotowano czynnych stanowisk armat p.panc w obiektach fortyfikacyjnych. Wsparcie artyleryjskie przedpola i międzypola mogło prowadzić armaty i moździerze ze stanowisk połowych oraz tradytor przy cegielni w Bielszowicach”. Wokół schronu rozbudowano system zapór przeciwpancernych i przeciwpiechotnych.

Schron: typ wytrzymałości obiektu „D”- ciężki. Zbudowany w konstrukcji żelbetowej wylewanej, zbrojonej prętami stalowymi Ø 10mm w warstwie zewnętrznej oraz Ø 20mm w warstwie wewnętrznej - grubość ściany czołowej~1,8 m, grubość ścian bocznych ze strzelnicami.1,2÷1.3m, grubość ścian wewnętrznych ~0,5 do 1m. Ściany zewnętrzne od strony wewnętrznej zabezpieczone stalową siatką przeciwodpryskową. Schron jest jednokondygnacyjny ze stropem żelbetowym o gr. 1,5m wylewanym, z belkami stalowymi wzmocnieniami przeciwodpryskowych w odstępach co 0,35m. Pomiędzy belkami na całości wierzchnie pasy uszczelniające z blachy stalowej grubości 3mm Na ścianach wewnętrznych wnętrza powłoka malarska oraz na stalowych elementach wyposażenia podkładowa minia- obecnie w przewodzie korozja.

c.d. na wkładce

m³m²

schron bojowy

obiekt nie użytkowany

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Brak informacji o pracach.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, strop konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Schron zaśmiecony i zniszczone korozyjnie zachowane resztki wyposażenia wewnętrznego za stalowo-betonową płytą pancerną obsługiwanej z izby bojowej - stalowe wzmocnienia stropów, kopuły.

Przyczyną jest ciągła kondensacja pary wodnej na elementach stalowych.

Z uwagi na wytrzymałość konstrukcji stan zachowania budowli stosunkowo dobry. W ostatnim okresie nasilił się proceder kradzieży stalowych elementów wyposażenia. Złodzieje zdemontowali większość futryn.

Obiekt wykazuje:

- znaczne zniszczenia w miejscach rabunku elementów stalowych
- znaczne zanieczyszczenie wnętrza, na ścianach osadzone warstwy sadzy po wzniesionych to ogniskach.

Ze schronu demontowano elementy wyposażenia.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Zamknięcie dostępu opadów atmosferycznych przez otwory zewnętrzne z zachowaniem wentylacji oraz odnowienie izolacji lepikiem.

Oczyszczenie wnętrza.

Uporządkowanie terenu z niewielką niwelacją w partii wejścia. Zapewnienie corocznego cięcia zarośli oraz okresową kontrolę stanu.

Wykonanie oznakowania obiektu z informacją o ochronie prawnej oraz oznakowanie dojścia od najbliższych taktów komunikacyjnych.

Istnieją warunki do ekspozycji i udostępniania wnętrza.

Popularyzacja w przewodnikach podstawowych informacji o obiekcie i jego historii z podkreśleniem znaczenia zespołu OWS dla regionu !!!

panoramą bronionych międzypól i obiektów sąsiednich Punktu Oporu.
Dobre dojście do obiektu . Obiekt o dogodnej lokalizacji.

25. *Opracował*

tekst mgr inż. Piotr Sworzeń,
plany, rysunki mgr inż. Piotr Sworzeń,
zdjęcia, fotografie mgr inż. Piotr Sworzeń

- marzec 2007r.

miejsca przechowywania archiwalnego zapisu cyfrowego:

mgr inż. Piotr Sworzeń Katowice ul. Morcinka 1m2

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

22. *Bibliografia*

- Denkschrift über die polnische Landbefestigung, Berlin 1941r,
- Sadowski Jan. Przygotowania Centralnego Rejonu Przemysłowego Śląska do obrony w okresie międzywojennym w: Woskowy Przegląd Historyczny 1959r, nr 4
- Władysław Steblik Armia „Kraków” WIH MON wyd. II Warszawa 1989
- Piotr Greiner, Andrzej Złoty Ruda Śląska w dawnej kartografii
- J. Przemsza-Zieliński Księga Wrześniowej Chwały Pułków Śląskich 1993
- J. Przemsza-Zieliński Śląski Front 39 1999

23. *Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)*

26. *Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)*

27. *Załączniki*

wkładka szt. 6

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt 78*
Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy”
CIEŻKI SCHRON BOJOWY [Nr 78] OB. NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
Ciąg dalszy pkt.12. – historii obiektu
ilustracje

Rozlokowane tu dywizje- 7DP, 23DP,6DP, 21DP i brygada kawalerii- Krakowska miały wykonywać zadania obronne południowo zachodniego krańca II RP ,w znanej mierze w oparciu o przygotowywane fortyfikacje . Największą i najważniejszą realizacją fortyfikacji był zespół Obszaru Warownego Śląsk.

Pracami kierowało szefostwo fortyfikacji przy dowództwie 23DP w Katowicach. Szefem fortyfikacji został mjr Jan K.Wańkiewicz Prace projektowe i wykonawcze zrozumiących względów były objęte ścisłą tajemnicą. Między rokiem 1933 a 1938 zbudowano linię fortyfikacji rozciągającą się na przestrzeni 21 km złożoną z około 100 obiektów fortyfikacyjnych za sumę 14 mln. zł. Ostatecznie powstało dziewięć punktów oporu w pasie umocnień, od Przeczyc do Gostynki - liczącym przeszło 60 km. W 1939 roku Szef Sztabu Głównego gen. W.Stachiewicz wydał rozkaz rozbudowy pozycji połowymi schronami bojowymi w rejonach koncentracji poszczególnych armii. Szczególną troskę dowódców budził tzw. kierunek mikołowski, dający atakującym najlepsze warunki do rozwinięcia natarcia. Obawy okazały się słuszne, mimo iż w 1939 roku rozpoczęto pośpieszne fortyfikowanie tego kierunku, właśnie tu nastąpiło najsilniejsze działanie Wehrmachtu.. Wybór miejsca lokalizacji każdego obiektu poprzedzony badaniami terenowymi, gdzie sporządzano specjalne karnety jako wytyczne do projektów i funkcjonowania planowanych dzieł. Punkt C „Radoszowy”został zlokalizowany na lekkim wzniesieniu dominującym nad doliną równoleżnikowo płynącej tu Kłownicy, dając obrońcą panowanie ogniowe na całym obszarze dla skutecznego flankowego powstrzymania impetu natarcia piechoty i broni pancernej z zachodu. Dolina stanowi naturalny kierunek drogi prowadzącej z zachodu do serca ówczesnego Śląska.. Punkt Oporu w przededniu wojny składał się z dwunastu obiektów. W tym: budynku koszar z dwoma schronami bojowymi w ich obrębie dwóch magazynów amunicyjnych oraz dwóch schronów, które nie dotrwały do chwili obecnej. W chwili obecnej można wskazać przybliżone miejsca ich lokalizacji z wyniku z meldunku kierownika robót nr 23 płk. Jerzego Sochackiego z 20.XI. 1937 do inspektora armii gen. Dyw. Inż. Leona Berbeckiego w roku 1937 zrealizowano obiekty o numerach 76,78,80,81,82,KB,Ka. Kierownikiem budowy był major Biesiekierski. Rozbudowa systemu fortyfikacji całego OWŚ prowadzona była konsekwentnie w 1939r.Na ostatni okres przypadła realizacja prac uzupełniających z budową fortyfikacji połowych. W czasie poprzedzającym bezpośrednio agresję niemiecką na przedpolach w międzypolach fortyfikacji rozbudowano pas zapór przeciwpiechotnych i przeciwpancernych oraz pól minowych.. Zwielokrotniono sieć telefoniczną celem poprawy odporności na uszkodzenia. Kopuły pancerne dla schronów punktu oporu dostarczały Zakłady Ostrowieckie- kopuły obserwacyjne(...) oraz Zakłady Wspólnoty Inter S.A9(Huta Zygmunt)- kopuły dla stanowisk ckm wz 30 Do wybuchu wojny wszystkie schrony punktu oporu ukończono.

Obsady fortyfikacji tworzyły specjalne kompanie ckm. Dla zamaskowania ich przeznaczenia nowo tworzonym batalionom fortecznym (specjalnym) nadano kolejno czwarte numery stacjonujących na Śląsku pułków piechoty 11, 75, 73, oraz czwarty numer dywizjonowi specjalnemu artylerii 23pal. Dowództwa batalionów odpowiedzialni za odcinki fortyfikacji podlegały płk W.Klaczyńskiemu. Na czas mobilizacji przewidywano poszerzenie batalionów o kompanie strzeleckie do obsady rozbudowanych przedpolach.

Befestigungsgruppe Kochlowitz, Zielpunktplan

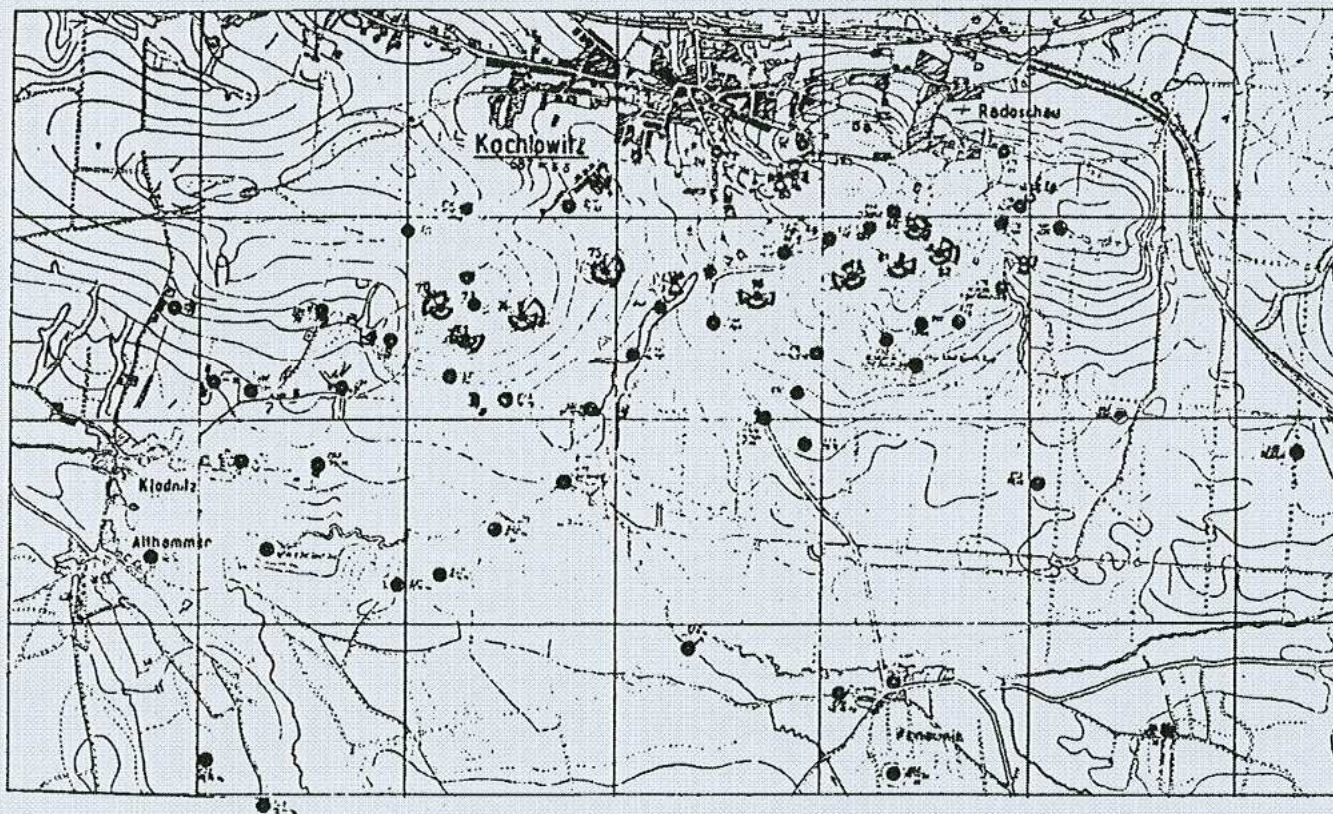

Bild 138

Mapa z naniesionymi stanowiskami polowymi i schronami bojowymi wpasie odcinka Kochłowie i PO Radoszowy 1939r

1. <i>Miejscowość</i> RUDA ŚLĄSKA- KOCHŁOWICE	2. <i>Obiekt 78</i> Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy” CIĘŻKI SCHRON BOJOWY [Nr 78] OB. NIE UŻYTKOWANY	3. <i>Zawartość wkładki</i> Ciąg dalszy pkt.12. – historii obiektu ilustracje
---	--	---

Dowódcą Obszaru Warownego został dowódca 23 DP **plk J.Sadowski.**

Grupa Forteczna pod dowództwem **plk Wacława Klaczyńskiego**

obsadzała odcinki obronne:

- odcinek „Niezdara” - 6 kompania specjalna ckm 11pp – dowódca mjr Józef Ćwiakalski;
- odcinek „Bobrowniki” – IV batalion specjalny ckm 11pp – dowódca mjr Mikołaj Tomasik
- odcinek „Chorzów” – IV batalion specjalny ckm 75pp – dowódca mjr Władysław II Wierzbicki
- odcinek „Mikołów” – batalion forteczny KOP „Mikołów”-

- **odcinek „Kochłowice” – IV batalion specjalny ckm 73pp - dowódca mjr. Jan Stefan Witkowski**
Punkt Oporu „Radoszowy” 6 kompania ckm
dowódca kpt. Bogdan Pudykiewicz
12 kompania strzel.
dowódca por. Mieczysław Tabor

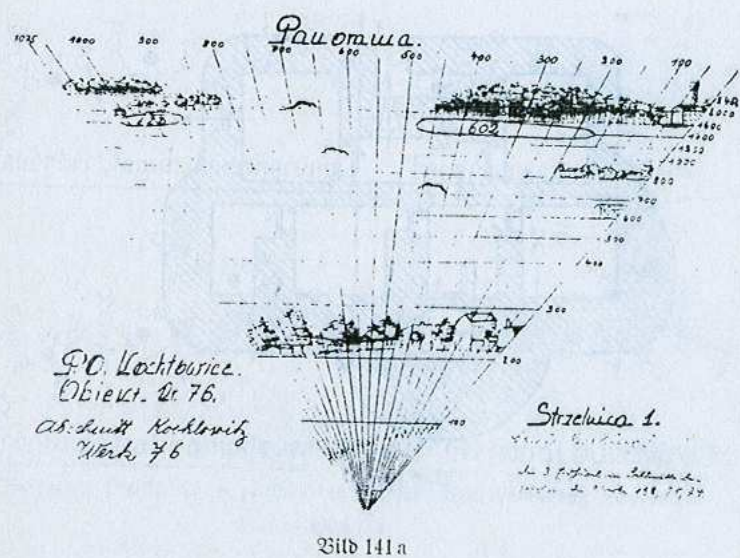
. W ciągu dnia 1.IX dywizje niemieckie uderzyły na całym froncie Armii „Kraków” z wyjątkiem fortyfikacji śląskich. Od godziny 11 rozpoczęła się niemiłowa artyleryjska w najslabszym punkcie polskiej obrony pod Mikołowem. Tu miały miejsce najzacieklejsze walki. Armia niemiecka realizowała swój okrążenia i zniszczenia sił polskich w zachodniej małopolsce przez obejście południowego skrzydła polskiego. Fortyfikacji OWŚ Niemcy nie zamierzali przełamywać. 2.IX sytuacja na skrzydłach Grupy Operacyjnej „Śląsk” stwarzała zagrożenie okrążenia, co zmusiło dowódcę armii „Kraków” gen. A. Szybskiego do podjęcia decyzji wycofania oddziałów za linie rzek: Przemszy, Brynicy i Wisły. Wykonanie tego manewru w odpowiednim momencie uchroniło zamkniętą armii „Kraków” w kotle. Rozkaz wykonano nocą z 2 na 3.IX, oddziały Grupy Fortecznej opuszczając fortyfikacje zabrały ze sobą większość uzbrojenia i sprzętu.

Wkraczające wojsko niemieckie przejęło dokumenty dotyczące schronu bojowego o nr 76 stanowiącego najdalej na zachód wysunięty schron P.O.Radoszowy. Te z nich, które opublikowano w „Denkschrift über die polnische Landbefestigung” stanowią obecnie jedyną znaną oryginalną dokumentację prezentującą panoramy ogniowe dla strzelnic schronu nr 76, numerację obiektów sąsiednich oraz wiele szczegółów dotyczących obsady, wyposażenia i współdziałania schronów bojowych P.O. Radoszowy.

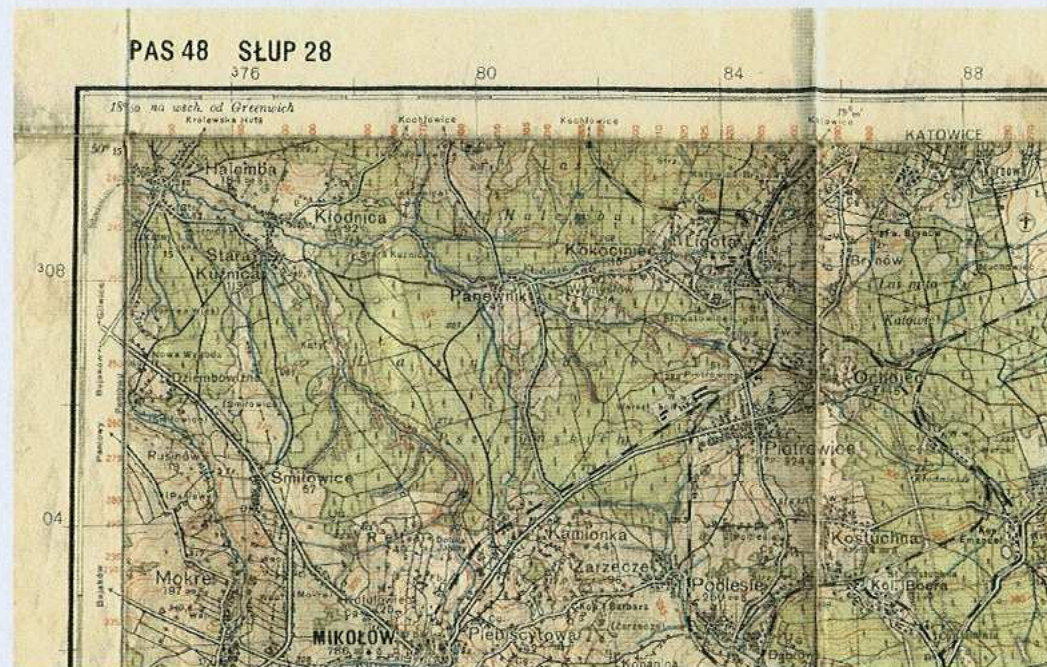
W końcowym okresie wojny 1944 ÷ 45r. przygotowano fortyfikacje OWŚ do stawienia oporu armii sowieckiej, Również wtedy nie wykorzystano boju schronu. W okresie „zimnej wojny” obiekty fortyfikacji traktowano jako przydatne wojskowo. Obiekty OWŚ zostały w części zakonserwowane przez pokład warstwę smaru elementów stalowych- głównie stropów – oraz przemurowanie ceglami otwartych otworów jak wejścia, strzelnice, otwory wentylacyjne. W niektórych obiektów rozłożono sieci z drutu kolczastego. W tym okresie LWP dokonało inwentaryzacji obiektów, należy zaznaczyć niestarannej i w części niezgodnej ze stanem faktycznym. W latach 70-tych schrony były już w zasadzie obiektami porzuconymi przez LWP! Do projektantów zespołu fortyfikacji OWŚ należał plk Jan Sadowski i plk W. Klaczyński.

Fragment mapy wojskowej -Ur- Messtischblätter z 1827 roku

Panorama strzelnicy 1 Obiektu 76

Fragment mapy taktycznej WIG 1:100 000-Mikołów z 1933r

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
 KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt 78*
 Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy”
CIEŻKI SCHRON BOJOWY [Nr 78] OB. NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
 Ciąg dalszy pkt.13. – Opis
 ilustracje

Powierzchnie zewnętrzne oraz wewnętrzne ściany nie tynkowane z widocznymi śladami deskowania. Ściany od zewnątrz na styku z podłożem zabezpieczone izolacją lepiku. Budowla na rzucie nieregularnym zbliżonym do prostokąta ze ściętym narożnikiem pn zach oraz z wprowadzonym łukiem dla osadzenia kopuły pancерnej centralnej części krawędzi pd.. W wierzchołkach połączeń ścian oraz ścian i stropu zaokrąglenia. W układzie bryły odsłonięte partie widoczne od wsch. pn. i zach. Od ściany obsypane. Stropie kopuła obserwacyjna wyprodukowana w Zakładach Ostrowieckich w roku 1937, sygnowana: **Z.O.1937 N 985 60** Jest ona osadzona nietypowo na przedsiionkiem śluzy gazowej w związku z czym śluza utraciła swą funkcję. Wokół kopuły obserwacyjnej wykonano dodatkowy betonowy pierścień wzmacniający. Ścianie zach. od zewnątrz za uskokiem i pod okapem rozlokowano kolejno od pd. nietypowo [takie rozwiązanie stosowano sporadycznie np. w tradytorze w Bielszowicach] strzelnicę broni ręcznej-typowo stosowaną jako wewnętrzną strzelnicę obrony wejścia- jako strzelnicę flankującą podejście do bezpośrednio sąsiadującej strzelnicy ckm stalowo-betonową płytą pancerną, obsługiwaną z izby bojowej -b. W ścianie pn. za narożnikiem strzelnica ckm za stalowo-betonową płytą pancerną z ukosowaniem przeciwykoszetowym ścian, obsługiwana z izby bojowej -b. Po prawej u dołu strzelnic na poziomie płyt detonacyjnych wyloty zrzutni granatów. Dalej otwór wejścia głównego zamykany kratą przeciwstrumową, obok otwór czerpni powietrza. W ścianie wschodniej skośnie umieszczone wyjście zapasowe z dwoma drzwiami stalowymi tworzącymi śluzę gazową

Wnętrze: . Wejście w układzie przedsiionka – a łamanego bronionego strzelnicą wewnętrzną obsługiwaną z przedsiionka -c. Przedsiionek -c pełni rolę śluzy gazowej śluza -b posiada wejście drabinką klamrową do kopuły obserwacyjnej. Za nim izba bojowa -d. Z izby -d korytarz- e z wejściem do toalety-f. Na końcu korytarza -e wejście do szybu kopuły ckm -h oraz na lewo do maszynowni-g z przewidzianym agregatem prądowtórzym i urządzeniami filtrowentylacyjnymi i na prawo do izby załogi. Południowej ścianie izby-i stanowisko dowodzenia z wylotami rur głosowych z kopól bojowej ckm i obserwacyjnej.

Instalacje: Instalacja elektryczna zasilana z własnego agregatu prądowtórzo-wentylacyjnego napędzanego silnikiem spalinowym(alternatywnie ręcznie). Łączność zewnętrzna była realizowana za pomocą specjalnej sieci telefonicznej OWS (kabel podziemny wyprowadzony w posadzce korytarza). Łączność z kopułą była oparta na rurach głosowych. Instalacja filtrowentylacyjna była oparta na systemie nadciśnieniowym oraz systemie indywidualnego odprowadzenia gazów prochowych cekaer. Instalacja wentylacyjna była przebudowana po wykonaniu schronu o czym świadczą wykonane wtórnie otwory w wielu ścianach i szyb wentylacyjny na przedpiersiu kopuły. Woda była magazynowana w zbiornikach, w większości przeznaczona do centralnego układu chłodzenia ckm-ów. Na bezpośrednim przedpolu istniał rozbudowany system przeszkód przeciwpiechotnych które nie dotrwały do chwili obecnej.

Wyposażenie: nie zachowało się , w paru miejscach relikty futryn stalowych.

Uzbrojenie: trzy ckm kal.7,92 mm wz.30., co najmniej 1 rkm , rakietnice oraz broń osobista żołnierzy obsady schronu, przy strzelnicach ckm w izbach bojowych zainstalowano zrzutnie granatów.

Obsada: schronu składała się z około 12 osób

Widok od pn zach

Widok od wschodu

Widok od zach

Widok od Pd zach

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
 KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt* 78
 Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy”
CIĘŻKI SCHRON BOJOWY [Nr 78] OB. NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
 Ciąg dalszy
 ilustracje

Studnia wentylacji kopuły- wtórna

Strzelnica ckm , po prawej broni ręcznej

Strzelnica z płyt pancernych

Zniszczenia korozyjne w obrębie strzelnic

Pancerz wylotu inst. wentylacji

Wyjście zapasowe

Wejście

Nieszczelności izolacji zewnętrznej stropu

Kopuła obserwacyjna

Opaska betonowa kopuły obserwacyjnej

Kopuła ckm

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
 KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt 78*
 Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy”
CIEŻKI SCHRON BOJOWY [Nr 78] OB. NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
 Ciąg dalszy
 ilustracje

Strzelnica obrony wejścia

Rura czerpni powietrza, widoczne zniszczenia korozyjne

Wejście do kopuły obserwacyjnej

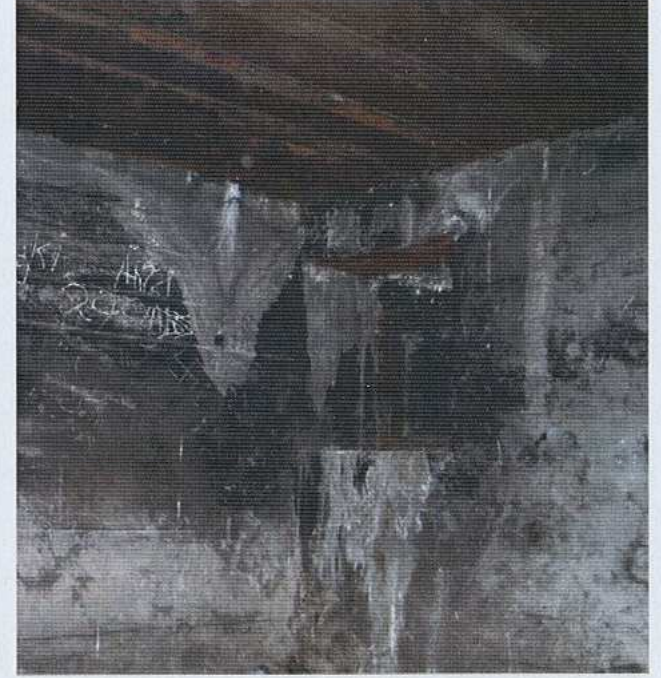

Izba bojowa-d

Maszynownia-g

1. *Miejscowość*
**RUDA ŚLĄSKA-
 KOCHŁOWICE**

2. *Obiekt 78*
 Zespół Fortyfikacji Obszaru Warownego "Śląsk" Punkt Oporu „Radoszowy”
CIĘŻKI SCHRON BOJOWY [Nr 78] OB. NIE UŻYTKOWANY

3. *Zawartość wkładki*
 Ciąg dalszy
 ilustracje

Uchwyty inst. went. widoczne zniszczenia korozyjne

Wtórne otwory wentylacyjne

Wejście do szybu kopuły h, rury chłodzenia ckm

Wejście do kopuły ckm

Rura went. z kołnierzem i obcięta oś podstawy ckm

Podstawa ckm wz.30 na ramieniu obrotowym
Z kopuły panczernej OWS. Produkcji Wspólnoty
Interesów KATOWICE 1938r- Muzeum Śląskie w
Katowicach.